

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งมุ่งศึกษาทุนทางสังคมในการพัฒนาโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ต้องการศึกษาในเรื่อง ทุนทางสังคมในการพัฒนาโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ประชากรเป้าหมายในการศึกษาครั้งนี้ คือ ข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนนายร้อยตำรวจ จำนวน 528 คน (ฝ่ายอำนวยการ 1 กองบังคับการอำนวยการ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ, 2552)

การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ใช้สูตรของ ทาโร่ ยามานะ (Yamane, 1973 : 89) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ($\alpha = 0.05$) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดย n = จำนวนตัวอย่างที่ต้องการ

N = จำนวนประชากรที่ใช้วิจัย

e = ความผิดพลาดที่ยอมรับได้

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า } n &= \frac{528}{1 + (528 \times (0.05))^2} \\ &= 227.586 \approx 228 \end{aligned}$$

ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้จึงใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 228 คน ผู้วิจัยศึกษาตัวแปรด้านชั้นยศ และสังกัด จึงคำนวณหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างแล้วใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยการเปรียบเทียบสัดส่วน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามตัวแปร ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสังกัดและชั้นยศ

สังกัด	ชั้นยศ	จำนวน	ร้อยละ	กลุ่มตัวอย่าง
1. กองบังคับการตำรวจ	ข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร	51	9.66	22
	ข้าราชการตำรวจชั้นประทวน	96	18.18	41
2. กองบังคับการปกครอง	ข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร	76	14.39	33
	ข้าราชการตำรวจชั้นประทวน	49	9.28	21
3. กองบังคับการวิชาการ	ข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร	123	23.29	52
	ข้าราชการตำรวจชั้นประทวน	31	5.87	13
4. กองบังคับการบริการการศึกษา	ข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร	32	6.06	14
	ข้าราชการตำรวจชั้นประทวน	52	9.85	23
5. ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ	ข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร	10	1.89	5
	ข้าราชการตำรวจชั้นประทวน	8	1.53	4
รวม		528	100	228

(ฝ่ายอำนาจการ 1 กองบังคับการอำนาจการ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ, 2552)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ในการรวบรวมข้อมูลทุนทางสังคมในการพัฒนาโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ได้แก่ แบบสอบถามทุนทางสังคมของโรงเรียนนายร้อยตำรวจ และแบบสัมภาษณ์ทุนทางสังคมในการพัฒนาโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง จำนวน 2 ฉบับ รายละเอียด ดังนี้

1. แบบสอบถามทุนทางสังคมของโรงเรียนนายร้อยตำรวจ แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลาในการรับราชการ ชั้นยศ ตำแหน่งและสังกัด รวมจำนวน 7 ข้อ แบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นระดับทุนทางสังคมของโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ตามหลักแนวคิดทุนทางสังคมของโคลแมน (Coleman, 1988 : 103-104) และพัทน์ม (Putnam, 1993 : 209) จำนวน 30 ข้อ ซึ่งชนิดของตัวแปรจัดเป็นตัวแปรอันดับ (Ordinal Variable) โดยแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ตัวเลือก คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และ น้อยที่สุด มีเนื้อหาของแบบสอบถาม ดังนี้

1. ด้านข้อมูลข่าวสาร	จำนวน 5 ข้อ
2. ด้านความไว้วางใจ	จำนวน 5 ข้อ
3. ด้านการมีวัฒนธรรม บรรทัดฐาน/จารีต	จำนวน 5 ข้อ
4. ด้านการต่างตอบแทนกัน	จำนวน 5 ข้อ
5. ด้านเครือข่าย	จำนวน 5 ข้อ
6. ด้านการมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม	จำนวน 5 ข้อ

ค่าคะแนนที่ได้จะมีการนำมาหาค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละ และแต่ละข้อคำถามได้มีการกำหนดการให้ค่าคะแนนไว้ ดังนี้

มากที่สุด	คะแนน 5
มาก	คะแนน 4
ปานกลาง	คะแนน 3
น้อย	คะแนน 2
น้อยที่สุด	คะแนน 1

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการนำทุนทางสังคมไปใช้ในการพัฒนาโรงเรียนนายร้อยตำรวจ แบบสอบถามเป็นแบบคำถามปลายเปิด

2. แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการนำทุนทางสังคมไปใช้ในการพัฒนาโรงเรียนนายร้อยตำรวจ เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึกสำหรับบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนาโรงเรียนนายร้อยตำรวจ จำนวน 8 ข้อ โดยทำการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องโดยตรงการพัฒนาโรงเรียนนายร้อยตำรวจ จำนวน 5 ท่าน ได้แก่

2.1 พล.ต.ต.อารีย์ อ่อนชิด	รองผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยตำรวจ
2.2 พล.ต.ต.ดร.กฤษฎ์ศักดิ์ วิชชาริยะ	รองผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยตำรวจ
2.3 พล.ต.ต.วิชัย พงษ์ศิริ	ผู้บังคับการกองบังคับการปกครอง
2.4 พล.ต.ต.วิศิษฐ์ เอ็มประณีตร	ผู้บังคับการกองบังคับการอำนวยการ
2.5 พล.ต.ต.เทอดไทย ศรีลัมพ์	ผู้บังคับการกองบังคับการบริการการศึกษา

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาหลักการ แนวคิดและทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาเครื่องมือ

2. การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 การตรวจสอบความถูกต้อง ความครอบคลุมเนื้อหา และความเหมาะสมถูกต้องของภาษาที่ใช้ โดยนำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) คือ

2.1.1 พ.ต.อ.ดร.วิน เทพจักรินทร์ ผู้กำกับการกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา
โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

2.1.2 พ.ต.ท.จิรชาติ เจริญศรี รองผู้กำกับการฝ่ายปกครอง 1 บังคับการ
ปกครองโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

2.1.3 พ.ต.ท.ดร.มีชัย สีเจริญ อาจารย์(สบ.2) กลุ่มงานวิชาการบริหารงาน
ตำรวจ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence : IOC) เลือกข้อที่มีค่า IOC > 0.50 แล้วนำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้แบบสอบถามที่เที่ยงตรง และเหมาะสมมากที่สุด

2.2 การหาความเชื่อมั่น โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญและคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไปทำการทดลองใช้กับกลุ่มประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มประชากรที่ทำการศึกษา คือ ข้าราชการตำรวจของศูนย์ฝึกอบรมกรมตำรวจภูธรภาค 7 จังหวัดนครปฐม จำนวน 40 คน จากนั้นนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) หาค่าความเชื่อมั่น ซึ่งผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่า สัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.967 ($\alpha = 0.967$)

ผลจากการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามปรากฏว่า อยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด จากนั้นจึงนำข้อมูลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อปรับแก้แบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น จากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามทุนทางสังคมในการพัฒนาโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ขอหนังสือแนะนำจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับทุนทางสังคมในการพัฒนาโรงเรียนนายร้อยตำรวจ
2. ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธี รวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยทำการแจกและเก็บคืนแบบสอบถามด้วยตัวเอง จากข้าราชการตำรวจทั้ง 228 คน โดยใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมประมาณ 15 วัน
3. คัดเลือกแบบสอบถามเฉพาะฉบับที่ตอบข้อมูลได้สมบูรณ์พบว่า มีจำนวนตัวอย่างตอบได้ครบถ้วน จำนวน 228 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้นนำมาประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

การเก็บรวบรวมแบบสัมภาษณ์ทุนทางสังคมในการพัฒนาโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนาโรงเรียนนายร้อยตำรวจ จำนวน 5 ท่าน โดยดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ขอหนังสือแนะนำจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีถึงบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนาโรงเรียนนายร้อยตำรวจ จำนวน 5 ท่าน เพื่อขอสัมภาษณ์
2. ติดต่อกับเลขานุการประจำตัวของบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนาโรงเรียนนายร้อยตำรวจ จำนวน 5 ท่าน เพื่อกำหนดวัน เวลา สถานที่ และดำเนินการสัมภาษณ์
3. นำบทสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ข้อมูล และเรียบเรียงตามหัวข้อที่กำหนดไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำมาตรวจ ลงรหัส (Code) บันทึกข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ วิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการรับราชการ ชั้นยศ ตำแหน่งงาน และสังกัดใช้การแจกแจงความถี่ ร้อยละ (Percentage)

2. การวิเคราะห์ระดับทุนทางสังคมของโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยเมื่อได้ตรวจให้คะแนนแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยได้นำมาหาค่าพิสัยโดยมีการกำหนดช่วงคะแนน และความหมายไว้ 5 ช่วง โดยใช้สูตรการคำนวณ ดังนี้

$$\begin{aligned}\text{ค่าพิสัย} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนช่วง}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.8\end{aligned}$$

ค่าคะแนนในการแปลความหมายระดับทุนทางสังคมของโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

ช่วงคะแนน	ความหมาย
4.21 – 5.00	มีทุนทางสังคมในระดับสูงมาก
3.41 – 4.20	มีทุนทางสังคมในระดับสูง
2.61 – 3.40	มีทุนทางสังคมในระดับปานกลาง
1.81 – 2.60	มีทุนทางสังคมในระดับต่ำ
1.00 – 1.80	มีทุนทางสังคมในระดับต่ำมาก

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับทุนทางสังคมของโรงเรียนนายร้อยตำรวจ จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล ด้วยสถิติทดสอบค่าที (t – test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และการเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธี LSD (Fisher's Least Significant Difference)

4. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ โดยการสังเคราะห์ผลการสัมภาษณ์